

Ad punkt 5

Hvis en forælder ikke har haft kontakt til barnet i lang tid, kan det få betydning for, om der overhovedet fastsættes samvær. I praksis træffes der normalt ikke afgørelse om samvær, hvis der har været mere end 5 års manglende kontakt mellem forælder og et større barn. Der lægges desuden vægt på, om den manglende kontakt skyldes samværsforælderen selv.

Efter 5 års manglende kontakt vil barnet i nogle tilfælde slet ikke kunne huske forælderen. Nogle gange har barnet fået en ny far eller mor, som barnet opfatter som sin »rigtige« (biologiske) forælder. Fastsættelse af samvær kan derfor være meget forvirrende for barnet, som måske ikke engang har et behov for kontakten på det givne tidspunkt. Forslagsstillerne foreslår derfor, at myndighederne ikke giver ret til samvær, når der er gået mere end 3 år uden kontakt, medmindre hensynet til barnet taler for fastsættelse af samvær.

Ad punkt 6

Børn i samværssager skal have samme retsbeskyttelse som børn med forældre, der lever sammen. Det skal ske ved at give barnets hjemkommune en udvidet kompetence til at regulere samvær, som er aftalt af forældrene eller fastsat af statsamtet. I dag kan kommunen kun regulere samvær, når barnet er anbragt uden for hjemmet.

En kommune skal således gennem børn og unge-udvalget kunne træffe en tvangsmæssig afgørelse om at regulere samvær, der er aftalt af forældrene eller fastsat af statsamtet, når barnet ikke er anbragt uden for hjemmet. Kommunerne skal kunne regulere samværet, hvis der er åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af omsorgssvigt, vold eller lignende, jf. de almindelige betingelser for tvangsanbringelser i lov om social service § 42, stk. 1. Det skal være en betingelse, at barnets problemer ikke kan løses, uden at samværet reguleres.

Kommunens regulering af samvær skal kunne gå ud på fastsættelse af vilkår for samværet, ændring af samværstidspunkt og -længde og midlertidig ophævelse af samvær. Et vilkår kan for eksempel være, at samværsforælderen ikke må være påvirket af alkohol under samværet, eller at samværet skal overvåges.

Kommunens børn og unge-udvalg træffer efter de eksisterende regler beslutning om tvangsanbringelse og begrænsning af samvær, når barnet er anbragt uden for hjemmet. I udvalget sidder en dommer, en pædagogisk-psykologisk sagkyndig og tre medlemmer af kommunalbestyrelsen. Det bør derfor være det samme

udvalg, der for fremtiden skal tage beslutning om regulering af samvær, når et barn ikke er anbragt uden for hjemmet. Regulering af samvær bør ligesom ved anbringelse af børn uden for hjemmet kunne ske som en foreløbig beslutning af formanden for børn og unge-udvalget, når barnets øjeblikkelige behov ikke kan afvente den normale beslutningsprocedure, jf. lov om social service § 45. En foreløbig formandsbeslutning skal snarest og senest inden 7 dage godkendes af børn og unge-udvalget. Hvis den bliver godkendt, har beslutningen gyldighed i 1 måned.

Samværsforælderen bør have adgang til vederlagsfri advokatbistand i forbindelse med en tvangsmæssig afgørelse i børn og unge-udvalget om regulering af samvær. I dag har samværsforælderen ret til gratis advokat, hvis kommunen vil afbryde forældrens forbindelsen til et anbragt barn, jf. lov om social service § 60, stk. 4.

Lov om social service tager udgangspunkt i det, der er det bedste for barnet, hvis der er en interessekonflikt mellem barnet og dets forældre, jf. § 32, stk. 5. Kommunen har pligt til at føre tilsyn med børns forhold i kommunen og skal gribe ind så tidligt som muligt med den eller de mindst indgribende, men alligevel formålstjenlige foranstaltninger, jf. § 6, § 32, stk. 2, § 33 og § 40, stk. 1, 2. punktum. Kommunen er ikke afhængig af en henvendelse fra en af forældrene for at kunne gribe ind. Enhver har nemlig pligt til at underrette kommunen, hvis man får kendskab til et barn, der bliver udsat for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, jf. § 36.

Statsamtene har ikke som kommunerne pligt til og heller ikke mulighed for at rejse en sag om forældremyndighed eller samvær uden at have fået en ansøgning fra en af forældrene. De vil derfor i nogle tilfælde reagere langsommere end kommunerne, som kan tage initiativ til at undersøge en sag uden forældrenes anmodning. Da forældremyndigheds- og samværssager er partssager, stilles der høje krav til beviserne for, at et barn er truet. Det er bopælsforælderen ansvar at sandsynliggøre over for statsamtet, at barnet for eksempel har været udsat for grænseoverskridende handlinger. I loven om forældremyndighed og samvær er det desuden mere uklart end i loven om social service, hvem der skal tages mest hensyn til. Her er barnets og forældrenes rettigheder nogle steder blandet sammen. Det gælder for eksempel § 16, hvor barnets interesse i at bevare forbindelsen med begge forældre er formuleret som en ret for den forælder, der ikke bor sammen med barnet.